

Pēc XXVI Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkiem, kas šogad notika valsts simtgades zīmē, sabiedrībā izskan visdažādākās atsauksmes. Vieni tie bija šī gada spilgtākais notikums. Citi tajos vairāk vai mazāk uzmanīgi noskatījās no malas. Katram subjektīvās sajūtas bija dažādas – vieni teicās izbaudījuši savīļojumu un pacēlumu, citi ne. Un kāpēc tieši tā, nemāk teikt.

To, kādi bija svētki, šoreiz izvēlējamies izvērtēt ne no sajūtu, bet praktiskās puses – no novadu koordinātoru skatpunkta.

Limbažu novada koordinatore **Mārīte Saulīte** gādāja par 36 kolektīvu (900 dalībnieku) nokļūšanu un labsajūtu svētkos.

Salacgrīvas novada koordinatore **Pārsla Dzērve** uzņēma rūpes par 14 kolektīviem (teju 300 dalībnieku).

Krimuldas novada rūpējās par astoņiem kolektīviem (160 dalībnieku).

Alojās novada koordinatorei **Airai Lapkovskai** bija uzticēti septiņi kolektīvi (90 dalībnieku).

– **Kādi bija lielākie izaicinājumi, gatavojoties svētkiem?**

Mārīte: – Izaicinājums bija tas, ka šogad svētkos novadu pārstāvēja rekordliels dalībnieku skaits – iepriekšējos to bija aptuveni 600. Viens no risināmajiem jautājumiem bija, kā sakārtot transportu, lai visi tiktu uz mēģinājumiem.

Pārsla: – Organizatori pieteica, ka šogad būs citi akcenti, tostarp – drošība. Tikām brīdināti, ka tas visiem būs izaicinājums. Līdz ar to bija jauna sistēma – dalībniekiem uz svētkiem bija jāreģistrējas pašiem. Salacgrīvā ar to tikām galā labi.

Līvija: – Saspringumu radīja dejotāju skates rezultāti. Mūsu vidējās paaudzes kolektīvs *Dzirnakmeņi* no pērnā gada 1. pakāpes nokrita uz 2. Pietrūka puse punkta. Turklāt, skaitot pašiem, sanāca, ka rezultātam bija jābūt citam. Skaidrojumu nesatvērām. Tas atstāja rūgtumu un radīja sajūtu, ka viss tika sakārtots tā, kā kādam vajadzēja.

Aira: – Koordinatore pieņākus uzņēmos pirmo reizi, turklāt *ielecu* tajos tikai 8. jūlijā kolēģes slimības dēļ. Palīdzēja tas, ka daudz jau bija izdarīts, sakārtots un saņemtu komandas atbalstu: iesaistījās domes vadība, kolēģi – lietvede Zanda Aderniece, Alojās kultūras nama direktore Ineta Laizāne – un citi.

– **Cik veiksmīgi bija jaunievedumi – registrēšanās un elektroniskās kartes?**

Mārīte: – Ar to, ka svētku dalībniekiem pašiem bija jāreģistrējas, rīkotāji centās jau sākumā iesaistīt viņus procesā, veicināt līdzatbildību, informētību. Vairāk bija uzticēts vadītā-

jiem, kuriem bija regulāri jāseko informācijai, kas koordinātoriem pat nebija pieejama. Domāts bija labi – lai nerastos pārpratumi. Taču nācās saskarties ar vadītāju neizpratni. Pie visa jaunā cilvēkiem jāpierod. Vadītāji, kuriem svētkos ir liela slodze, varētu daļīt pienākumus ar kolektīvu pārstāvjiem.

Pārsla: – Tas, ka jāreģistrējas pašiem, dalībniekos veicināja personiskās atbildības sajūtu. Varbūt vadītāji nebija pieraduši, ka liels uzsvārs uz viņiem, ka regulāri jāseko jaunumiem.

Līvija: – Dalībniekam nav būtiski, kādu karti uzrādi. Vai elektronisko karšu sistēma, kurā tika ieguldīti lieli resursi, sevi attaisnojusi, manuprāt, rādīs tas, kādus datus rezultātā būs ieguvuši rīkotāji. Kartes tika skenētas, redzēs, ko varēs secināt, piemēram, par dalībnieku pārvietošanos.

Aira: – Viss bija kārtībā. Ar kartēm varēja bez maksas izmantot sabiedrisko transportu, ko kolektīvu dalībnieki labprāt darīja, jo brīžiem tas bija ērtāk.

– **Kā vērtējat svētku pirmo dienu – gājiena norisi, koncertu dalībniekiem?**

Mārīte: – Domāju, ka cilvēki to varēja izbaudīt, jo gājieni notika pirmajā svētku dienā, – nebija nekur jāsteidzas, jādomā par gaidāmo uzstāšanos koncertā. Runājot par aizkavēšanos – acīmredzot, lai kā rēķinātu un plānotu, nevar panākt, lai tā nenotiktu, ja ir 43 tūkstoši dalībnieku. Mēs gribam, lai viss ir perfekti, taču esmu bijusi gājienos citos festivālos un tur novērojusi līdzīgu situāciju.

Pārsla: – Tā tiešām ir, ka gājieni aizkavējas vienmēr. Gaidī-

Latvijas simtgades dziesmusvētki

Materiāls tapis sadarbībā ar Valsts reģionālās attīstības aģentūru

Valsts reģionālās attīstības aģentūra

šana arī ir jauka padarīšana, vienīgi šogad bija auksts un vējains. Katrā ziņā dejotāji bija laimīgi, ka svētdien pēc sestdienas noslēguma koncerta un ballītes nebija jādodas gājienā.

Līvija: – Tas, ka svētki sākās ar gājieni un balli dalībniekiem, bija super – tā turēt! Bet uz *Skonto* stadionu negājām – joņojām. Dalībniekiem ar kustību traucējumiem tas bija ļoti grūti. Nesaprotu, kāpēc gājieni *dzina*, jo nebija taču kā citas reizes jāpaspēj uz noslēguma koncertu Mežaparkā.

Aira: – Mēs bijām svētku gājiena pašā sākumā, tāpēc kavēšanos tikpat kā neizjutām. Mierīgi paēdām, aizbraucām uz savu naktsmītni, pēc tam atgriezāmies uz koncertu, kas ļoti patika.

– **Kā vērtējat šo svētku organizāciju kopumā?**

Mārīte: – Man radās iespaids, ka šajos svētkos vairāk uzmanības tika pievērsta dalībniekiem, viņu drošībai un labsajūtai. Piemēram, rūpējoties, lai ir laiks atpūtai. Runā, ka svētki aizritējuši bez nopietniem starpgadījumiem. Lai arī mēs Latvijā esam mierīgi cilvēki, redzot, kas notiek pasaulē, tas šķiet svarīgi.

Pārsla: – Jāsaprot, ko nozīmē organizēt tik liela apjoma svētkus. Vienmēr var darīt kaut ko ci-

tādāk. Arī šoreiz bija savu plusi, savi mīnusi, kopumā – līdzīgi.

Līvija: – Organizācija visumā bija labāka. Bet šobrīd notiek rīkotāju paaudžu maiņa, nāk iekšā teorētiķi, kuri nav iepriekš piedalījušies. Viņiem vajadzētu vairāk uzklaustīt pieredzējušos koordinātorus, kuri zina situāciju reģionos, to, ka pašvaldībās kolektīvu iespējas ir dažādas, kā arī var paredzēt, kas izdosies un kas ne. Tas palīdzētu neatkārtot kļūdas.

Aira: – Man nav iepriekšējas pieredzes, bet tika paveikts milzīgs organizatoru darbs ar vēlmi, lai viss notiktu labi. Ja kaut kas mainās, to grūti pieņemt. Problēmas varēja atrisināt. Tomēr galvenais, ka beigās taču viss bija kārtībā.

– **Braukšana, ēšana, gulēšana...**

Mārīte: – Transporta organizēšanā problēmas radīja tas, ka norisēs bija diezgan daudz izmaiņu. Katra kavēšanās sagādāja neērtības. Tas ir neizbēgami un neparedzami. Saprotu – kolektīvu ēdienkarti bija veidojuši speciālisti, bet vairākums būtu vēlējies, lai tā būtu tradicionālāka, tuvāka tam, ko ēdam ikdienā. Tā drīzāk vērtēta kā neierasta. Cilvēki nebija sapratuši, ka visiem pienākas trīs ēdienreizes un trešā ir launags vai vakariņas. Tas lie-

cina, ka visi nebija iepazinušies ar informāciju svētku mājaslapā.

Pārsla: – Daugavas stadionā 5. jūlijā, kas bija spraiga mēģinājumu diena, praktiski bija visi 18 000 deju koncerta dalībnieki. Ēdiens bija jāgaida trīs stundas, rindas bija garas, pusdienas ēdām vakariņu vietā un tām atmetām ar roku. Tas tiešām bija neērti, izsniegšanu vajadzēja organizēt citādāk.

Līvija: – Tie, kuri svētku rīkošanā iesaistās ne pirmo gadu, jau laikus skatās, kur vēlas palikt, runā ar skolām. Tā darījām arī mēs. Sākumā tika teikts, ka Rīgas Plānošanas reģiona kolektīviem būs katru dienu jābraukā. Nezinu, kā mēs katru dienu izvadātu dejotājus no Lēdurgas... Beigās Rīgā nenakšņoja vīru koris, vecāki kungi, kuri vēlējās vakaros atpūsties savās gultās. Taču gandrīz līdz pašiem svētkiem sekoja liela ņemšanās par to, kad, kur un kuram būs ēdienreizes.

Aira: – Nakšņojām Itas Kozakēvičas Poļu vidusskolā. Sākumā daži *šūmējās*, ka gulēšana būs sporta zālē, visiem vienā telpā. Taču katrs atrada savu vietu, nebija nekādas vainas, skolas darbinieki bija atsaucīgi. Mūs ļoti labi baroja. Dejotāju meitenes teica, ka cerējušas svētku laikā nokristies svarā, bet šie tev! – nekā.

Runājot par **mīnusiem** – to, kas neizdevās, – visas koordinatore minēja kopsapulci Olimpiskajā centrā. Tās laikā notika kolektīvu vadītāju instruktāža, kā arī viņi varēja saņemt dalībnieku kartes, caurlaides, talonus utt. Taču veidojās vairākas garas rindas. Daļa tajās stāvēja, daļa mēģināja klausīties, ko stāsta, un, visticamāk, kaut ko palaida garām. Arī šoferiem nepieciešamās caurlaides nevarēja saņemt laikus. Koordinatore iesaka mācīties no šīs pieredzes un izsniegšanu organizēt citādi, vairāku dienu laikā, lai katrs var pēc nepieciešamā ierasties sev izdevīgā brīdī. Vēl viena lieta, uz ko viņas norāda, ir tas, ka gatavošanās posmā bijis ļoti daudz saskaņošanu. – *Tā ir mūsu laika iezīme – katrs papīrs jāapstiprina ar trīs papīriem. Ar katriem svētkiem tas kļūst aizvien dramatiskāk*, – bilda Pārsla. Lai gan liela daļa šī administratīvā darba ir neizbēgama, koordinatore būtu priecīga, ja liela daļa pieprasījumu saskaņot, pārbaudīt un apstiprināt nebūtu nākuši pēdējā brīdī. Sevišķi tāpēc, ka viņas šo darbu apvieno ar citiem pienākumiem.

Aicinātas nosaukt **plusus**, to, kas bija labi un izdevies, koordinatore minēja pašvaldību kolektīvu dalību svētkos. Tur būt, pārstāvēt savus novadus, brīžam pat izcelties – tā ir vērtība. Palīdzēja visi svētkos iesaistītie, kuri bija atsaucīgi, pacietīgi un saprotoši. Tie bija kolektīvu dalībnieki un vadītāji, kuri saglabāja pozitīvu attieksmi arī brīžos, kad notika kāda aizķeršanās. Tie bija naktsmītni – Rīgas skolu – darbinieki un pavāri, kuri viesus uzņēma ar sevišķu atsaucību. Arī pilsētnieki, veikalu pārdevēji, vienkārši garāmgājēji, kuri bija laipni un atsaucīgi, kad nepieciešams. Ļoti labas ir atsauksmes par koncertu dalībniekiem pirmajā svētku dienā – tas bija brīnišķīgs, emocionāls bagāts un vienojošs pasākums, kurā daudzi labprāt piedalītos arī nākamreiz.

Linda TAURIŅA